

КЫРГЫЗ БИЛИМ БЕРҮҮ АКАДЕМИЯСЫ
ОКУМУШТУУЛАР КЕҢЕШИ
№7 жыйындын протоколу

Дата: 01.09.2014.

Убакыт: 14.00.

Бөлмө: Конференц-зал

Күн тартибиндеги маселелер:

1. Кол жазмаларды бекитүү.

1.1. Кыргыз тилин эне тили катары окутуунун стандарты (5-9, 10-11-класстар) (түзг.: С.К.Рысбаев, Ж.А.Чыманов, В.Мусаева, К.Акматов, А.Оморова, Н.Джусупбекова).

1.2. Образовательный стандарт по русскому языку для школ с кыргызским, таджикским и узбекским языками обучения для 5-9, 10-11 классов (разработчики: Камбаралиева У. Д., Артыкбаева Г. Э.)

1.3. Өзбек тилин эне тили катары окутуунун стандарты (5-9, 10-11-класстар) (түзг.):

1.4. Тажик тилин эне тили катары окутуунун стандарты (5-9, 10-11-класстар) (түзг.: М.Ражапова).

С.К.Рысбаев, Г.С.Тагаева

1.5. Советы воспитателям: методическое пособие для работников дошкольных образовательных организаций (сост. Исаева А.А.).

1.6. «Улуу мурас – урпактарга», 2-класста адабий окуу, класстан тышкаркы окуу, кыргыз тил, адеп, Мекен таануу предметтеринде кошумча колдонуу үчүн материалдар (авторлор: Ысманова Ж, Субаналиева А.).

1.7. «Улуу мурас – урпактарга», 3-класста адабий окуу, класстан тышкаркы окуу, кыргыз тил, адеп, мекен таануу предметтеринде кошумча колдонуу үчүн материалдар, авторлор: Ысманова Ж, Субаналиева А.

А.Д.Токтомаматов

1.8. Допризывная подготовка. Программа для учащихся 10-11 классов общеобразовательных организаций и организаций начального и среднего профессионального образования Кыргызской Республики (разр.: А.М.Мамытов., Жапар у. Асылбек., И.Усеналиева., В.А.Рум., Х.Р.Бикмухамедов).

1.9. Биология (9-класс) Тиричиликтин жалпы мыйзам ченемдүүлүгү. Окуу колдонмосу. (авт. Доолоткелдиева Т.Д., Акматова А.Т.).

1.10. Химия боюнча тесттик тапшырмалар жыйнагы, 8-11 класс. Окуу-методикалык колдонмо (түзгөн: Б.Рыспаева).

Син Е.Е.

1.11. Методические рекомендации по соблюдению единого орфографического режима (сост.: А.М.Ниязова, Л.Н.Еникеева).

С.К.Рысбаев, Эсеналиева К.Э.

1.12. Башталгыч мектепте баалоо. Башталгыч класстардын мугалимдери үчүн класста баалоо боюнча 2 циклдан турган тренингдик модуль. Көлөмү – 112 бет, кыргыз жана орус тилдеринде. Түзүүчүлөр: Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р.

1.13. Башталгыч мектепте баалоо. Методикалык колдонмо. Көлөмү – 152 бет, кыргыз жана орус тилдеринде. Түзүүчүлөр: Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р.

1.14. Окутууда формативдик баалоону колдонуу. Мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу курстары үчүн баалоо боюнча колдонмо. Көлөмү – 76 бет, кыргыз тилинде. Түзүүчүлөр: Алимбеков А.А., Мамытов А.М., Иптаров С.

1.15. Педагогикалык баалоонун негиздери. Бакалаврларды даярдоо профили боюнча педагогикалык билим берүү багытындагы факультеттер үчүн окуу куралы. Көлөмү – 180 бет, кыргыз жана орус тилдеринде. Түзг.: Калдыбаев С.К., Мамытов А.М., Иптаров С.

С.Иптаров

1.16. Религии в истории мировой культуры. Учебное пособие для учащихся 10-х классов общеобразовательных школ по курсу религиоведение ав.: Школьный В.А.).

К.Д.Добаев, Иманкулов М.К.

1.17. Учимся вместе. Методического пособия по инклюзивному образованию (сост. Ж. С. Барсанаева, А. Н. Тентимишева).

К.К. Джунушалиева

Жыйынга окумуштуулар кеңешинин 24 мүчөсүнүн 22си катышты. Төрага аларды отурумдун күн тартиби менен тааныштырды. Отурум күн тартиби боюнча улантылды.

1. Кол жазмаларды бекитүү.

1.1. Кыргыз тилин эне тили катары окутуунун предметтик стандарты (5-9, 10-11-класстар) (түзг.: С.К.Рысбаев, Ж.А.Чыманов, В.Мусаева, К.Акматов, А.Оморова, Н.Джусупбекова).

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер лабораториясынын башчысы С.К.Рысбаев төмөнкүлөрдү билдирди:

Кол жазмада кыргыз тилин эне тили катары окутуунун максат-милдеттери, методологиясы, окутуунун мазмуну, предметтин өзөгү, анын минималдуу өлчөмү, окуучулардын билим жетишкендиктерин баалоонун түрлөрү, баалоо критерийлери көрсөтүлгөн. Бул жаңы стандарт мурдагы стандарттан бир топ артыкчылыктарга ээ, т.а. 5-9-класстардагы байланыштуу кеп жана кептин стилдери тууралуу материалдар ырааттуулукка салынган; ошондой эле, 10-11-класстардан филологиялык багыттагы бир катар татаал материалдар алынып ташталып, анын ордуна окуучунун оозеки жана жазуу машыгууларын өстүрүү максатын көздөгөн «кеп маданияты жана стилистика» аттуу жаңы курс сунушталган.

Окуучулардын баскычтарга жана класстарга жараша ээ болуучу теориялык жана практикалык билим-машыгууларынын натыйжалары конкреттештирилип, аларга карата коюлуучу талаптар камтылган, андан ары окуучунун алган минималдуу билимин өлчөөнүн нормативдери сунушталган. Документтин аягына негизги түшүнүктөрдүн сөздүгү жана мугалимдерге сунушталуучу зарыл илимий-методикалык адабияттардын тизмеси берилген.

Негизинен, стандарт учурдун керектөөсүнө ылайык зарыл талаптарды жана механизмдерди өзүнө камтып турат. Ошондуктан, аны бекитип берүүнүздөрдү сунуштайм.

Жогоруда айтылгандардын негизинде Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:

1. «Кыргыз тилин эне тили катары окутуунун предметтик стандарты (5-9, 10-11-класстар)» (С.К.Рысбаев, Ж.А.Чыманов, В.Мусаева, К.Акматов, А.Оморова, Н.Джусупбекова,) аттуу кол жазма жактырылсын.

2. Аталган кол жазма кемчиликтерин эске алуу менен басууга сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.2. Образовательный предметный стандарт по русскому языку для школ с кыргызским, таджикским и узбекским языками обучения для 5-9, 10-11 классов (разработчики: Камбаралиева У. Д., Артыкбаева Г.Э.).

Слушали: Представление зав. лабораторией государственного, официального и иностранных языков д.п.н., профессора С.К.Рысбаева о содержании названной рукописи.

Экспертизу данной рукописи провела ведущий научный сотрудник лаборатории оценки и мониторинга КАО, Тагаева Г.С., которая дала положительную рецензию. Рукопись обсуждена на заседании лаборатории государственного, официального и иностранных языков КАО. Рукопись соответствует государственному образовательному стандарту среднего образования, отвечает требованиям, предъявляемым такого рода документам, имеет соответствующую структуру, содержит должный обучающий и воспитательный потенциал. В целом концепция стандарта состоит в функционально-коммуникативном подходе к обучению русскому языку в школе с кыргызским, таджикским и узбекским языками обучения, направленном на формирование предметных и ключевых компетенций.

Рукопись соответствует всем требованиям и может быть рекомендована к изданию

А.Мамытов: Макалада айтылганы менен, мамлекеттик документ бекиди. Дагы кандай сунуш бар? Башка сунуш-пикир болбосо, лабораториянын чечимин колдоого ким макул болсо добуш бериңиздер. Макул – көпчүлүк, каршы – 1, чечим кабыл алынды.

На основе вышеизложенного **Ученый совет КАО постановляет:**

1. Утвердить рукопись «Предметный стандарт по русскому языку для школ с кыргызским, таджикским и узбекским языками обучения для 5-9, 10-11 классов» (разработчики: Камбаралиева У.Д., , Артыкбаева Г.Э.).

2. Рекомендовать её к изданию.

Решение принято единогласно.

К.Д.Добаев: Кесиптештер, мен бир нерсени кошумчалап коёюнчу, илгери тилди окутуу боюнча бир эле типтүү программа болчу эле. Аны ар кандай тилде окутуучу мектептер өзүлөрүнө ылайыктап колдонушчу. Азыр төрт тилди окутуунун төрт башка программасы, стандарты даярдалып жатат, бирок, алар тили боюнча гана айырмаланышпаса, методологиясында, мазмунунда айырма жок. Андан тышкары стандартта окуучулар сөзсүз өздөштүрүүгө тийиш болгон мазмундун минималдык ядросу каралышы керек эле, мында компетенттүүлүк, күтүлүүчү натыйжа дегендерге гана көбүрөөк басым жасалып жатат.

Мен былтыры стандарт боюнча семинар өттүм эле. Мисалы, стандартка зат атооч кириш керекпи, жокпу? – деген сыяктуу фундаменталдык ядрого көңүл буруш керек эле...

А.Мамытов: Бекитилген мамлекеттик стандартта деле биринчи кезекте фундаменталдык ядрого көңүл буруу керектиги белгиленген.

1.3. Өзбек тилин эне тили катары окутуунун предметтик стандарты (5-9, 10-11-класстар) (түзгөндөр: М.Мирзахидова, ж.б.).

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер лабораториясынын башчысы п.и.д., профессор, С.Рысбаев төмөнкүлөрдү билдирди:

Аталган кол жазма өзбек тилинде окуган республиканын мектептери үчүн өзбек тилин эне тили катары окутууга карата түзүлгөн. Анда өзбек тилин эне тили катары окутуунун максат-милдеттери, методологиясы, окутуунун мазмуну, предметтин өзөгү, анын минималдуу өлчөмү, окуучулардын билим жетишкендиктерин баалоонун түрлөрү, критерийлери көрсөтүлгөн.

Предметтин өзөгү деңгээлдер жана класстар боюнча бөлүштүрүлгөн.

Окуу материалдарынын өзөгүн байланыштуу кеп, грамматикалык материалдар, кептин стилдери, алардын түрлөрү, кеп маданиятынын материалдары түзөт. Мында кеп маданияты маселеси 11-класс үчүн алгач ирет киргизилип отурат. Анда кеп маданиятынын баскычтары ырааттуу чагылдырылган.

Аталган стандарт буга чейин түзүлгөн эмес, бул алгачкы тажрыйба болуп саналат. Ошондуктан, аны долбоор катары жактырууга болот.

Кол жазмада айрым стилдик, техникалык каталар кездешет. Алар кол жазмада белгиленди. Түзүүчүсүнө да эскертилди.

Кол жазмага карата Ош шаарындагы Окуу кмитептерин даярдоо борборунун директору, академик М.Т.Мамасаидовдун оң пикири бар (тиркелет).

Жыйынтыгында, алгач ирет түзүлгөн бул документти долбоор иретинде жактырууга болот деп эсептейм.

Талкууда окумуштуулар кеңеши С.К.Рысбаевдин пикирин колдой тургандыктарын билдиришти.

Жогоруда айтылгандардын негизинде КББАнын **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Өзбек тилин эне тили катары окутуунун предметтик стандарты (5-9, 10-11-класстар)” (түзгөндөр: М.Мирзахидова, ж.б.) деп аталган кол жазма жактырылсын.

2. Аталган кол жазма басууга сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.4. Тажик тилин эне тили катары окутуунун предметтик стандарты (5-9, 10-11-класстар) (түзгөн: М.Ражапова).

Угулду: Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер лабораториясынын башчысы п.и.д., профессор, С.Рысбаев төмөнкүлөрдү билдирди:

Аталган кол жазма тажик тилинде окуган республиканын мектептери үчүн тажик тилин эне тили катары окутууга карата түзүлгөн. Анда тажик тилин эне тили катары окутуунун максат-милдеттери, методологиясы, окутуунун мазмуну, предметтин өзөгү, анын минималдуу өлчөмү, окуучулардын билим жетишкендиктерин баалоонун түрлөрү, критерийлери көрсөтүлгөн.

Предметтин өзөгү деңгээлдер жана класстар боюнча бөлүштүрүлгөн.

Окуу материалдарынын өзөгүн байланыштуу кеп, грамматикалык материалдар, кептин стилдери, алардын түрлөрү, кеп маданиятынын материалдары түзөт. Мында кеп маданияты маселеси 11-класс үчүн алгач ирет киргизилип отурат. Анда кеп маданиятынын баскычтары ырааттуу чагылдырылган.

Аталган стандарт буга чейин түзүлгөн эмес, бул алгачкы тажрыйба болуп саналат. Ошондуктан, аны долбоор катары жактырууга болот.

Кол жазмада айрым стилдик, техникалык каталар кездешет. Алар кол жазмада белгиленди, түзүүчүсүнө да эскертилди.

Кол жазмага ЖАМУнун кыргыз тили кафедрасынын профессорунун милдетин аткаруучу, ф.и.д. М.И.Мирзахидовадан жана аталган кафедранын башчысы, ф.и.к. Г.Бакировадан оң пикирлер келип түшкөн.

Алгач ирет түзүлгөн бул документти жактырууга болот деп эсептейм.

Бул айтылган пикирди Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрү колдошту.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

3. “Тажик тилин эне тили катары окутуунун предметтик стандарты (5-9, 10-11-класстар)” (түзгөн: М.Ражапова) аттуу кол жазма жактырылсын.

4. Аталган кол жазма басууга сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.5. Советы воспитателям: методическое пособие для работников дошкольных образовательных организаций (составитель: Исаева А.А.).

Слушали: Представление заведующего лабораторией, к.п.н. Токтомаметова А.Д. о рукописи: «Советы воспитателям: методическое пособие для воспитателей и педагогов дошкольных образовательных организаций».

При разработке пособия учтены современные требования и подходы к дошкольному образованию. Пособие предполагает обновление стиля и методов работы педагога, с использованием инновационных подходов, направленных на качественную организацию педагогического процесса. Включает целенаправленную, организованную деятельность педагогов и воспитанников детского сада, направленную на личностно - ориентированный характер взаимодействия, обеспечивающий эмоциональный комфорт и психологическую защищенность ребенка, доверие его к окружающему миру, радость к существованию и формированию личности.

Практики получают рекомендации по организации педагогического процесса, роли педагога во взаимодействии с детьми, ознакомятся с современными методами воспитания, обучения и развития ребят дошкольного возраста по основным видам деятельности. Будут сориентированы в вопросах планирования, создания развивающей среды, сотрудничества с семьей и общественностью.

Приложение обогатит практический опыт педагогов в планировании работы, в проведении игр, праздников и развлечений.

Л.В.Усенко: Мы тоже рассматривали рукопись очень внимательно. Рукопись является актуальной, материалы хорошо иллюстрированы. Можно рекомендовать ее к изданию.

На основании вышеизложенного Ученый Совет постановляет:

1. Одобрить и утвердить рукопися «Советы воспитателям: методическое пособие для воспитателей и педагогов дошкольных образовательных организаций» (составитель: А.А.Исаева).

2. Рекомендовать рукопися для пользования воспитателями и педагогами детских дошкольных организаций.

Постановление принято единогласно.

1.6. «Улуу мурас – урпактарга», 2-класста адабий окуу, класстан тышкаркы окуу, кыргыз тил, адеп, мекен таануу предметтеринде кошумча колдонуу үчүн материалдар (түзгөндөр: Ысманова Ж, Субаналиева А.)

Угулду: “Мектепке чейинки жана башталгыч мектепте билим берүү” лабораториясынын башчысы А.Токтомаматов аталган кол жазма тууралуу төмөнкүлөрдү билдирди:

Бул кошумча материалдарды адабий окуу, класстан тышкаркы окуу, кыргыз тил, адеп, мекен таануу предметтеринде кошумча колдонууга болот;

Ага балдардын жаш өзгөчөлүктөрүнө ылайык кызыктуу материалдар киргизилген;

Кошумча материалдарда балдардын ишмердигин кызыктуу кылууга багытталган баш катырмалар, кластерлер, синквейндер жана түшүндүрмө сөздүк орун алган.

Кол жазманы көп убакыт карадык, эки жолу кайтарып бердик. Сунуштарды көрсөттүк. Азыркы абалында лабораторияда жактырылды.

А.Мамытов: Качан келип түштү эле?

Окумуштуу катчы: Февраль айында келип түшкөн...

А.Мамытов: Алмаз Даткабекович, мен сизге авторго кайтарсын деп берген эмесмин. Сиз 6 айдан бери кармап жатасыз. Автор “академия 6 ай “эзди”...” деши мүмкүн.

А.Токтомаматов кол жазмаларды экспертизалар тартып сактабаганы үчүн эскертилсин. Мындай болбойт, ар бир жумушка өз учурунда расмий жооп берүү керек.

Анан суроо: адабий окуу, класстан тышкаркы окуу, кыргыз тил, адеп, мекен таануу деген 5 предметте колдонулуучу материал деп жатасыз. Ушул туурабы?

С.О.Байгазиев: Ар бир предметти тең окутууда колдонулса боло турган материалдар бар экен чынында.

А.Мамытов: 5 предметке бир китеп сунуштасак, анчейин орундуу болбой калчудай. Жөн эле 2-класстын окуучуларына кошумча колдонуу үчүн материалдар катары берсек кандай болот?

Окумуштуулар кеңеши бул сунушту колдошту.

Талкуунун жана добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. «Улуу мурас – урпактарга», 2-класстын окуучуларына кошумча колдонуу үчүн материалдар (түзгөндөр: Ысманова Ж, Субаналиева А.)” аттуу кол жазма жактырылсын жана бекитилсин.

2. Кол жазма басууга сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.7. «Улуу мурас – урпактарга», 3-класста адабий окуу, класстан тышкаркы окуу, кыргыз тил, адеп, мекен таануу предметтеринде кошумча колдонуу үчүн материалдар (түзгөндөр: Ысманова Ж, Субаналиева А.)

Угулду: “Мектепке чейинки жана башталгыч мектепте билим берүү” лабораториясынын башчысы А.Токтомаматовдун кол жазма тууралуу билдирүүсү:

Бул кошумча материалдарды 3-класстардын адабий окуу, класстан тышкаркы окуу, кыргыз тил, адеп, мекен таануу предметтеринде кошумча колдонууга болот;

Ага балдардын жаш өзгөчөлүктөрүнө ылайык кызыктуу материалдар киргизилген;

Мында балдардын ишмердигин кызыктуу кылууга багытталган баш катырмалар, кластерлер, синквейндер жана түшүндүрмө сөздүк орун алган.

А.Мамытов: Мунун да аталышын мындан мурунку жогорудагыдай кылып ондоо керек. Башка пикир болбосо, лабораториянын пикирин колдогондор добуш бериңиздер.

Талкуунун жана добуш берүүнүн негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. «Улуу мурас – урпактарга», 3-класстын окуучуларына кошумча колдонуу үчүн материалдар (түзгөндөр: Ысманова Ж, Субаналиева А.)” аттуу кол жазма жактырылсын жана бекитилсин.

2. Кол жазма басууга сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.8. Допризывная подготовка. Программа для учащихся 10-11 классов общеобразовательных организаций и организаций начального и среднего профессионального образования Кыргызской Республики (разр.: А.М.Мамытов., Жапар у. Асылбек., И.Усеналиева., В.А.Рум., Х.Р.Бикмухамедов).

Слушали: представление и.о. заведующей лабораторией “Технология и искусство” Д.Акматов об утверждении учебной программы по предмету «Допризывная подготовка» для учащихся 10-11 классов общеобразовательных организаций и организаций начального и среднего профессионального образования Кыргызской Республики. (разработчики: д.п.н., проф. А.М.Мамытов, начальник допризывной подготовки Главного организационно-мобилизационного управления Генерального штаба Вооруженных сил подполковник Жапар уулу Асылбек., офицер отделения допризывной подготовки Главного организационно-мобилизационного управления Генерального штаба Вооруженных сил КР, капитан И. Усеналиева., руководитель допризывной подготовки молодежи ш.№62 В.А.Рум., руководитель допризывной подготовки молодежи ПЛ №99 Х.Р.Бикмухамедов).

По содержанию программы Д.А. Акматов отметил, что обсуждаемая программа в перспективе будет определять основное содержание предмета «Допризывная подготовка». Программа определяет содержание и требования к допризывной подготовке учащихся 10-11 классов общеобразовательных школ, а также обучающихся организаций начального и среднего профессионального образования Кыргызской Республики. Она нацелена на формирование у обучающихся жизненно важных знаний, умений и навыков, связанных с прикладной физической и огневой подготовки, с обеспечением безопасности жизнедеятельности, с основанием требований гражданской защиты, основ военного дела, военной службы, а также первичной медицинской подготовки, необходимых в повседневной жизни и в условиях возникновения различных угроз.

В программе представлена ориентировочная модель системы оценивания достижений учащихся по предмету «Программа для учащихся 10-11 классов общеобразовательных организаций и организаций начального и среднего профессионального образования Кыргызской Республики». Данная программа одобрена на расширенном заседании лаборатории “Технология и искусство”.

Д.Бабаев: Мектепте, анан ПТУда деп жүрөт. Сааттын көлөмү бирдейби же ар кандайбы?

А.Мамытов: Баарында тең бирдей.

Окумуштуулар кеңеши бул программаны илим, билим берүү жана аскерге даярдоо жаатында эмгектенген кесипкй адистер даярдагандыгын, ал программаларга коюлган бардык талаптарга жооп бере тургандыгын жана мындай программанын учурда зарылдыгын белгилеп, жактырышты жана бекитүүгө сунушташты.

На основании вышеизложенного **Ученый совет КАО постановляет:**

1. Одобрить рукопись программы по предмету «Допризывная подготовка» для учащихся 10-11 классов общеобразовательных организаций и организаций начального и среднего профессионального образования Кыргызской Республики» (разработчики: А.М.Мамытов, Жапар уулу Асылбек., И.Усеналиева., В.А.Рум., Х.Р.Бикмухамедов)

2. Рекомендовать данную программу к изданию.

Постановление принято единогласно.

1.9. Биология. Тиричиликтин жалпы мыйзам ченемдүүлүктөрү. Жалпы билим берүүчү мектептердин 9-классы үчүн окуу китеби (авт.: Доолоткелдиева Т.Д., Давлетова Ч.С., Ахматова А.Т., Алымбаева Б.Б).

Угулду: Табигый-математикалык предметтер лабораториясынын башчысы, п.и.д., доцент Е.Е.Синдин төмөнкүдөй билдирүүсү.

«Биология. Тиричиликтин жалпы мыйзам ченемдүүлүктөрү» аттуу 9-класс үчүн окуу китебинин кол жазмасы (авторлору: Доолоткельдиева Т.Д., Давлетова Ч.С., Ахматова А.Т., Алымбаева Б.Б) лабораторияда экспертизаланып, талкууланды. Эксперт М.Субанованын жана сырткы эксперттердин пикирлери оң.

Кол жазма окуучулардын чыгармачылыгын өркүндөтүп, предметке болгон кызыгуусун арттырууга шарт түзө алат.

Анын мурунку окуу китептерден артыкчылыгы – жаңы программага ылайыкталып түзүлгөндүгүндө, окуу материалдарынын тереңдетилип, илимий мазмунда берилгендигинде жана айыл чарбасы, медицина менен байланышкан практикалык материалдардын колдонулгандыгында. Ошондой эле, билим берүүдөгү учурдун талабы эске алынып, тиричилик жөнүндөгү илимдин негизги маселелери темадан темага кеңейтилип, тереңдетилип жүрүп отурган жана окуучуларга жеткиликтүү баяндалган. Ар бир темага ылайык таблицалар, схемалар берилгеню. Мындай стилде жазылган окуу китеби окуучуларга абдан пайдалуу экендиги талашсыз.

Д.Бабаев, С.Рысбаев, С.Иптаров, С.Байгазиев, А.Токтомаматов «тиричилик», «жашоо тиричилик», «турмуш-тиричилик» деген терминдерди колдонуу боюнча кайчы пикирлерин билдиришти. А.Мамытов окуу планында предмет кандай аталса, ал боюнча окуу китеби да ошондой аталышы зарылдыгын белгиледи.

Жыйынтыгында, Окумуштуулар кеңеши каралып жаткан кол жазманы «Биология» деп гана атоо, бөлүмдүн аталышын китептин ичинде берүү жөнүндө чечимге келишти.

Талкуунун жыйынтыгында **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Талкууланган кол жазма **«Биология. Жалпы билим берүүчү мектептердин 9-классы үчүн окуу китеби» (авт.: Доолоткелдиева Т.Д., Давлетова Ч.С., Ахматова А.Т., Алымбаева Б.Б)** деген аталышта жактырылсын.

2. Аны бекитүү жана сынак окуу китеби катары тийиштүү санда басып чыгаруу жагы КР Билим берүү жана илим министрлигине сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.10. Химия боюнча тесттик тапшырмалар жыйнагы, 8–11-класс. Окуу-методикалык колдонмо (түзгөн: Б.Рыспаева).

Угулду: Табигый-математикалык предметтер лабораториясынын башчысы, п.и.д., доцент Е.Е.Синдин төмөнкүдөй билдирүүсү.

Колдонмо учурдун талабына жараша сабакта окуучулардын компетенттүүлүктөрүн калыптандырууга багытталган. Анда окуучулардын билим деңгээлдерин текшерүү үчүн суроолор, көнүгүүлөр, маселелер ж.б. тест формасында камтылган.

“Химия боюнча тесттик тапшырмалар жыйнагы” аттуу колдонмонун кол жазмасы билим берүүнүн мазмунун оптималдаштыруу максатында түзүлгөн окуу программага ылайык иштелген. Колдонмонун мазмунундагы материалдардын ирээттүүлүгү, жазылуу ыкмасы мугалимдердин сабакты уюштуруу ишине көмөк болот.

Берилген тесттик тапшырмалар жыйнагын мектеп окуучулары, мугалимдер жана педагогикалык окуу жайлардын химия адистигиндеги студенттери да пайдаланса болот.

А.Мамытов: Эгер бул тесттик тапшырмалардын жыйнагы болсо, окуу-методикалык колдонмо дегендин эмне кереги бар?

Е.Е.Син: Туура, ошентип калтыруу керек. Автордун жазганындай кетип калыптыр.

К.Жунушалиева: Центр тестированиеден отзыв барбы?

Б.Рыспаева: Алардын тест жыйнагынан алган жокмун, өз алдымча түзүп чыктым.

Б.Жакышева: мен карап, оң пикиримди бергемин. Мындай материалга мугалимдерден да суроо-талап бар.

Талкуунун негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. «Химия боюнча тесттик тапшырмалар жыйнагы» аттуу кол жазма (түзгөн: Б.С.Рыспаева) жактырылсын жана бекитилсин.

2. Кол жазма басууга сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.11. Методические рекомендации по соблюдению единого орфографического режима для учителей-предметников (сост.: А.М.Ниязова, Л.Н.Еникеева).

Слушали: представление заведующего лабораторией С.К.Рысбаева в котором отмечено, что рукопись представляет собой методическое руководство для учителей предметников общеобразовательной школы по соблюдению единого орфографического режима выполнения и оформления письменных работ учащихся. Пособие содержит ценный, информационный и обучающий материал. Рукопись является актуальной.

Замечания и рекомендации, данные в процессе рецензирования, авторами были учтены и устранены. Рукопись была обсуждена на заседании лаборатории и сотрудники лаборатории предложили составителям переформулировать названия пособия «Единый режим выполнения и оформления письменных работ учащихся общеобразовательных школ», в связи с тем, что в материале охватывается виды письменных работ, нормы проверки тетрадей, и т.д. В итоге рукопись получила положительные отзывы и рекомендована для утверждения и издания на Ученый совет КАО.

Заслушав представление С.К.Рысбаева, Ученый совет поддержал решение лаборатории и предложил внести поправки в рекомендующую часть: заменить “единый режим” на слово “правила”.

На основании вышеизложенного, **Ученый совет постановляет:**

1. Утвердить рукопись методических рекомендаций по соблюдению единого орфографического режима для учителей-предметников в следующей формулировке названия: **«Правила выполнения и оформления письменных работ учащихся»** (сост.: Ниязова А.М., Еникеева Л.М.).

2. Рекомендовать рукопись к изданию.

Постановление принято единогласно.

1.12. Башталгыч мектепте баалоо. Мугалимдер үчүн баалоо боюнча 2 циклдан турган тренингдик модуль. Көлөмү – 112 бет, кыргыз жана орус тилдеринде. **Түзүүчүлөр:** Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р.

Угулду: Мониторинг жана баалоо лаборатория башчысы С.И.Иптаров модуль тууралуу кыскача түшүндүрмө берди.

Кыргыз билим берүү академиясы менен Кыргызстандагы READ Программасынын ортосунда түзүлгөн келишимдин алкагында 2013-2014-жылдарда бул долбоор менен тыгыз кызматташтыкта иштешүүнүн натыйжасында “Башталгыч мектепте баалоо. Башталгыч класстардын мугалимдери үчүн класста баалоо боюнча 2 циклдан турган тренингдик модуль” иштелип чыккан. Модульду түзүүчүлөр: Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р. Көлөмү – 76 бет, кыргыз жана орус тилдеринде жазылган.

Ал аталган программанын алкагында республиканын бардык областтарында башталгыч класстардын мугалимдери үчүн өткөрүлгөн тренингдердин окуу материалдарынын негизинде түзүлүп, кайра иштелип, толукталган. Тренинг-модуль башталгыч класстардын мугалимдери үчүн окуучулардын билимин баалоонун жаңы формаларын окуу процессине кеңири киргизүүгө көмөк көрсөтөт.

Модульду иштеп чыгууда «Сапаттуу билим» (ЮСАИД) жана «Айылдык билим берүү» (ДБ) долбоорлорунун алкагында иштелип чыккан материалдар, ошондой эле эл аралык булактардан алынган материалдар пайдаланылган. Модульга карата п.и.к., Г.Тагаева,

методист мугалим Р.Х.Шакиров ж.б. колдоо пикирлерин билдиришкен. Модуль лабораторияда каралып, жактырылган.

Талкуунун негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Башталгыч мектепте баалоо. Башталгыч класстардын мугалимдери үчүн класста баалоо боюнча 2 циклдан турган тренингдик модуль” (түзүүчүлөр: Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р.) бекитилсин (көлөмү 112 бет).

2. Модуль кыргыз жана орус тилдеринде жарыкка чыгарууга сунуш кылынсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.13. Башталгыч мектепте баалоо. Методикалык колдонмо. Көлөмү – 152 бет, кыргыз жана орус тилдеринде. Түзүүчүлөр: Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р.

Угулду: Мониторинг жана баалоо лабораториясынын башчысы С.И.Иптаров төмөнкүдөй маалымат берди.

Кыргыз билим берүү академиясы менен Кыргызстандагы READ Программасынын ортосунда түзүлгөн келишимдин алкагында 2013-2014-жылдарда бул долбоор менен тыгыз кызматташтыкта иштешүүнүн натыйжасында “Башталгыч мектепте баалоо” деп аталган методикалык колдонмо иштелип чыккан. Түзүүчүлөр: Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р. Көлөмү – 152 бет, кыргыз жана орус тилдеринде жазылган.

Ал ушундай аталышта сунуш кылынган окутуу модулуна тиркеме катары колдонулат. Колдонмо башталгыч класстардын мугалимдери үчүн окуучулардын билимин баалоонун жаңы формаларын окуу процессине кеңири киргизүүгө көмөк көрсөтөт жана билим чөйрөсүндө иштеген бардык адистер үчүн да пайдалуу.

Анда «Сапаттуу билим» (ЮСАИД) жана «Айылдык билим берүү» (ДБ) долбоорлорунун алкагында иштелип чыккан материалдар, ошондой эле эл аралык булактардан алынган материалдар пайдаланылган. Эмгекке карата п.и.к., Г.Тагаева, методист мугалим Р.Х.Шакиров ж.б. колдоо пикирлерин билдиришкен. Колдонмо академиянын мониторинг жана баалоо лабораториясында каралып, жактырылган.

С.Байгазиев: Текстин ким даярдаган?

Жооп: Текстин түзүүчүлөр топтоштурган.

Талкуунун негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Башталгыч мектепте баалоо” деп аталган методикалык колдонмо (түзүүчүлөр: Хамзина С., Буркитова А., Мыкыева М.Р.) бекитилсин (көлөмү 152 бет).

2. Колдонмо кыргыз жана орус тилдеринде жарыкка чыгарууга сунуш кылынсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.14. Окутууда формативдик баалоону колдонуу. Мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу курстары үчүн баалоо боюнча колдонмо. Көлөмү – 76 бет, кыргыз тилинде. Түзүүчүлөр: Алимбеков А.А., Мамытов А.М., Иптаров С.

Угулду: Мониторинг жана баалоо лабораториясынын башчысы С.И.Иптаров эмгек тууралуу кыскача түшүндүрмө берди.

Кыргыз билим берүү академиясы менен Кыргызстандагы READ Программасынын ортосунда түзүлгөн келишимдин алкагында 2013-2014-жылдарда бул долбоор менен тыгыз кызматташтыкта иштешүүнүн натыйжасында “Окутууда формативдик баалоону колдонуу” деп аталган мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу курстары үчүн баалоо боюнча модуль жана колдонмо иштелип чыккан. Көлөмү – 76 бет, кыргыз тилинде. Түзүүчүлөр: Алимбеков А.А., Мамытов А.М., Иптаров С.

Колдонмодо мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу боюнча педагогикалык, методикалык билимдердин логикасына ылайык усулдук борборлордо өткөрүлө турган кесиптик чеберчиликти жогорулатуу процессин уюштурууда колдонулуучу калыптоочу баалоонун өзгөчөлүктөрү сунуш кылынган.

Ошону менен бирге эле окутуучулар үчүн баалоо модулун өткөрүүнүн мазмундук жана методикалык параметрлерин объективдүү шарт-ыңгайларга жана мугалимдин жекече педагогикалык чыгармачылыгына жараша жогорулатуу мүмкүнчүлүгү да каралган.

Модулдун программасын жана окуу материалдарын иштеп чыгууда «Айылдык билим берүү», «Сапаттуу билим» долбоорлорунун алкагында жарыяланган окуу-методикалык колдонмолор жана тренинг, семинарларды өткөрүү тажрыйбалары кеңири колдонулган.

Колдонмо мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу курстарынын, окуу-усулдук борборлордун угуучуларына арналат. Колдонмого карата окумуштуу-педагогдор п.и.к., доц. М.Мырзаев, методисттер А.Дөталиев, А.Кыдыралиева колдоо пикирлерин билдиришкен. Кол жазма лабораторияда жактырылды.

Талкуунун негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Окутууда формативдик баалоону колдонуу” деп аталган мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу курстары үчүн модуль жана колдонмо (түзг.: Алимбеков А.А., Мамытов А.М., Иптаров С.) бекитилсин. (Көлөмү – 76 бет, кыргыз тилинде).

2. Колдонмо жарыкка чыгарууга сунуш кылынсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.15. Педагогикалык баалоонун негиздери. Бакалаврларды даярдоо профили боюнча педагогикалык билим берүү багытындагы факультеттер үчүн окуу куралы. Түзг.: Калдыбаев С.К., Мамытов А.М., Иптаров С.

Угуду: Мониторинг жана баалоо лабораториясынын башчысы С.И.Иптаров буларга токтолду.

Кыргыз билим берүү академиясы менен Кыргызстандагы READ Программасынын ортосунда түзүлгөн келишимдин алкагында 2013-2014-жылдарда бул долбоор менен тыгыз кызматташтыкта иштешүүнүн натыйжасында “Педагогикалык баалоонун негиздери. Бакалаврларды даярдоо профили боюнча педагогикалык билим берүү багытындагы факультеттер үчүн модуль жана окуу куралы” иштелип чыккан. Көлөмү – 180 бет, кыргыз жана орус тилдеринде. Түзүүчүлөр: Калдыбаев С.К., Мамытов А.М., Иптаров С.

Модулда жана окуу куралында педагогикалык баалоонун негиздери боюнча курстун кыскача баяндалышы, лекциялык жана семинардык сабактардын тематикалык пландары, өз алдынча иштерди аткарууга карата материалдар, зачет үчүн суроолордун болжолдуу тизмеги, лекциялык материалдар ж.б. камтылган. Тиркемеде тийиштүү түшүнүктөрдү терең өздөштүрүү үчүн кошумча материалдар берилген.

Окуу куралы «педагогикалык билим берүү» багыты боюнча бакалаврларды даярдоочу кесиптик билим берүү программаларын өздөштүргөн студенттерге жана окутуучуларга арналган жаны, саамалык эмгектердин бири болуп саналат. Окуу куралына карата адис педагогдор п.и.д., проф. Н.Дуйшеева (Ысык-Көл МУ), п.и.к., доц. М.Эсенгулова (Кыргыз МУ), п.и.к., доц. А.Ибраев (Кыргыз АУ), п.и.к., доц. К.Муңайтпасова, п.и.к., доц. Д.Ажыгулов (Нарын МУ) колдоо пикирлерин билдиришкен. Кол жазма лабораторияда жактырылды.

Талкуунун негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Педагогикалык баалоонун негиздери. Бакалаврларды даярдоо профили боюнча педагогикалык билим берүү багытындагы факультеттер үчүн модуль жана окуу куралы” (түзүүчүлөр: Калдыбаев С.К., Мамытов А.М., Иптаров С.) бекитилсин. (Көлөмү – 180 бет).

2. Окуу куралы кыргыз жана орус тилдеринде жарыкка чыгарууга сунуш кылынсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

1.16. Религии в истории мировой культуры. Учебное пособие для учащихся 10-х классов общеобразовательных школ по предмету истории(ав.: Школьный В.А.).

Слушали: Представление заведующего лаборатории Педагогики и профессионального образования, профессора К.Д.Добаева о содержании данной рукописи. Было отмечено, что данная рукопись составлена как учебное пособие для дополнительного образования. Пособие состоит из двух частей, объемом по 207 и 261 страниц соответственно.

Первая часть предназначена для изучения в 10-х классах, состоит из 4-х разделов, разбитых на тематические параграфы, в которых освещаются вопросы религии как феномена человеческой культуры.

Вторая часть, предназначенная для изучения в 11-х классах, состоит из 5-ти разделов, соответственно и по мысли разбитых на тематические параграфы, в которых рассмотрены как все мировые религии в целом, так Ислам и Христианство в отдельных выделенных для них разделах.

Каждый параграф заканчивается контрольными вопросами, помогающими лучше и глубже понять излагаемый в нем материал.

Пособие очень своевременно и актуально. Нехватка подобного рода литературы в настоящее время ощущается очень остро.

На основании вышеизложенного **Ученый совет постановляет:**

1. Одобрить и утвердить рукопись дополнительного учебного пособия “Религии в истории мировой культуры” для 10-11-х классов (в 2-х частях) общеобразовательных школ по предмету история (авт.: Школьный В.А.).

2. Рекомендовать рукопись к изданию.

Постановление принято единогласно.

1.17. Учимся вместе. Методического пособия по инклюзивному образованию (сост. Ж. С. Барсанаева, А. Н. Тентимишева).

Слушали: Представления заведующей кафедрой Менеджмента, технологии и искусства К.К.Жунушалиевой о содержании данной рукописи.

Она отметила, что данное пособие является актуальным для общеобразовательных школ с учетом того, что дети с ограниченными возможностями здоровья обучаются почти в каждой школе. В связи с этим учителя испытывают недостаток в методических материалах по обучению такой категории детей. В помощь им разработано данное пособие, которое, прежде всего, должно быть изучено и проработано на школьных методических объединениях с учителями-предметниками, по разработке доступного учебного материала по каждому учебному предмету. В этом должна им помочь администрация школы, обеспечив необходимые условия для освоения знаний и методике по инклюзивному образованию.

Данная рукопись пособия была обсуждена на кафедре. Рецензент и кафедра рекомендуют данную рукопись для утверждения и издания на Ученый совет КАО.

Замечания и рекомендации, данные в отдельных отзывах и рецензии, были учтены при окончательной доработке рукописи.

С.Жаанбаев: Колдонмо кайсы предмет боюнча? Кыргызчасы барбы?

М.Т.Иманкулова: Жалпы билим берүүчү орто мектептер үчүн инклюзивдик билим берүү боюнча түзүлгөн. Кыргызчага которушат.

На основании выше изложенного, ученый совет постановляет:

Утвердить рукопись методического пособия «Учимся вместе» по инклюзивному образованию /сост. Ж. С. Барсанаева, А. Н. Тентимишева и рекомендовать ее к изданию.

Постановление принято единогласно.

А.Мамытов: Мына бул рецензиялар өтө эле кыска болуп калып жатат. Ошондуктан рецензиялоо эрежесиндеги суроолорду кененирээк маалымат алууга ылайыктап, окумуштуу катчы кайра карап чыксын.

Башка сунуш-пикир болбосо, отурум жабык.

**КББАнын Окумуштуулар кеңешинин
төрагасы, п.и.д., профессор:**

А.М.Мамытов

Окумуштуу катчы, п.и.к. а.и.к.:

Б.Б.Мурзаibraимова